

Sygn. akt: III AUa 506/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Ewa Naze (spr.)

SSA Jacek Zajązkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 stycznia 2015 r. w Ł.

sprawy (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w U.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.**

o podwyższenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 25 lutego 2014 r., sygn. akt: VI U 2593/13;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 506/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 lutego 2014r. Sąd Okręgowy w Płocku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. z dnia 12 września 2013r. i stwierdził, że (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w U. nie jest zobowiązana w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2013r. do 31 marca 2014r. do opłacenia składki wypadkowej podwyższonej o 50%.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w U. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego - Rejestru Przedsiębiorców od dnia 14 lutego 2011r. Od chwili wpisania spółki do Rejestru przeważającym przedmiotem jej działalności jest produkcja pozostałych chemikaliów organicznych.

Kod prowadzonej działalności spółki w/g (...) został oznaczony jako (...).

Spółka nie była zobowiązana i nie przekazywała do ZUS informacji o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe przez 3 ostatnie, kolejne lata kalendarzowe. Samodzielnie ustalała wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

W 2012r. spółka zgłosiła do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 osób.

W dniu 30 stycznia 2013r. spółka złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. informację (...) nr (...), w której wykazała dane niezbędne do ustalenia kategorii ryzyka wypadkowego. W informacji tej wskazała, między innymi, jako przedmiot działalności w/g (...) kod (...) oraz liczbę ubezpieczonych 31. W związku z powyższą informacją samodzielnie ustaliła wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 0,93% w miejsce 1,47%.

W tak ustalonym i niespornym stanie faktycznym Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Odwołując się do treści art. 33 ust. 1 i art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009r. nr 167, poz.1322 j.t.) oraz dominującego stanowiska judykatury Sąd wskazał, że strona odwołująca jest płatnikiem, dla którego stopa procentowa składki na ubezpieczenie społeczne jest ustalana samodzielnie przez tegoż płatnika - w trybie art. 33 ust. 1 ustawy wypadkowej. W okresie trzech kolejnych lat kalendarzowych poprzedzających wydanie spornej decyzji spółka (...) nie miała obowiązku i w związku z powyższym nie przedkładała informacji (...). W związku z powyższym zobowiązana była do samodzielnego ustalenia i opłacenia składki na ubezpieczenie wypadkowe. Zgodnie, m. in. z rodzajem prowadzonej przez odwołującą działalności składka ta powinna być opłacona według stopy procentowej wynoszącej 1,47%. Spółka błędnie jednak określiła wysokość stopy procentowej, wskazując, że stopa ta wynosi 0,93%. Sytuacja ta nie rodzi jednak po stronie odwołującej obowiązku uiszczenia składek wg tzw. stopy sankcyjnej, zawyżonej o 50% w relacji do wysokości stopy procentowej, prawidłowo ustalonej. Odpowiedzialność wynikająca z art. 34 ustawy wypadkowej nie jest bowiem odpowiedzialnością absolutną. Należy odróżnić przypadek podania danych nieprawdziwych oraz przypadek podania danych nieprawidłowych. Sankcję pociąga za sobą jedynie fakt przekazania organowi rentowemu danych nieprawdziwych, tj. ukierunkowanych na wprowadzenie organu rentowego w błąd w zakresie niezbędnym do skalkulowania wysokości tej składki, a więc innego poziomu zatrudnienia osób ubezpieczonych, zmiany lub poszerzenia rodzaju prowadzonej działalności, które łączą się z innym poziomem występowania zagrożeń (ryzyk) wypadkowych oraz skutków tych zagrożeń, albo stwierdzenia nowych istotnych z punktu widzenia ubezpieczenia wypadkowego ryzyk, które ujawniły się w związku z przekształceniem organizacyjno-prawnym prowadzonej pozarolniczej działalności. Nie każda więc sytuacja nierzetelnego wypełnienia dokumentów ubezpieczeniowych przez płatnika skutkuje konsekwencjami w postaci zastosowania tzw. „sankcyjnej” stopy procentowej ubezpieczenia wypadkowego. Ustawa wiąże bowiem sankcję z art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej tylko z tak oznaczoną przyczyną zaniżenia składki na przedmiotowe ubezpieczenie, a nie z każdym przypadkiem jej niewłaściwego obliczenia. Ustalenie przez organ rentowy samego tylko faktu odprowadzenia składki w zaniżonej wysokości nie uprawnia tego organu do wymierzenia sankcji określonej w art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej.

W rozpoznawanej sprawie odwołująca spółka błędnie określiła stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe, prowadząc do jej zaniżenia. Sytuacja ta nie jest jednak tożsama z przekazaniem nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 34 ust. 3 ustawy wypadkowej. Kalkulacja tej składki nie była bowiem wynikiem podania nieprawdziwych danych, istotnych z punktu widzenia ryzyka wypadkowego (objętych informacją (...)). Organ rentowy na podstawie danych przekazanych przez płatnika miał bowiem możliwość ustalenia i skorygowania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe należnej od odwołującego, co też uczynił prowadząc postępowanie kontrolne. Omawiana sytuacja nie jest więc tożsama z wprowadzeniem w błąd organu rentowego w zakresie wyznaczonym art. 34 ust. 3 ustawy wypadkowej, lecz winna być kwalifikowana jako zaległość w opłaceniu składki (niepełne opłacenie składki) w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. W tej nie było więc podstaw do zastosowania wobec odwołującego sankcji wynikającej z przywołanego przepisu.

W apelacji organ rentowy zaskarżył w/w wyrok w całości, zarzucając: naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę zebranego materiału dowodowego i uznanie, że (...) Sp. z o.o. ustalając stopę procentową składki w oparciu o faktycznie wykonywaną działalność wg (...), tj. 47.30.Z, zamiast w oparciu o przeważający rodzaj działalności wynikający z rejestru REGON

(kod (...)) podała nieprawidłowe dane, co nie może prowadzić do nałożenia sankcji z art. 34 ust. 1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 167, poz. 1322 ze zm.), a w konsekwencji naruszenie prawa materialnego - art. 34 ust. 1 ustawy wypadkowej poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, iż odprowadzanie składki w zaniżonej wysokości, jeżeli wynika ono z takich powodów jak matematyczna pomyłka w wyliczeniu kwoty składki, nie uprawia organu rentowego do wymierzenia sankcji przewidzianej tym przepisem.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od odwołującej na rzecz ZUS kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Zdaniem organu rentowego przesłanką podwyższenia stopy procentowej składki na dany rok składkowy jest nie tylko podanie nieprawdziwych, lecz także podanie nieprawidłowych danych w zakresie np. ustalenia liczby ubezpieczonych lub grup działalności pod warunkiem, że spowodowało to zniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej płatnika w danym roku składkowym. Powyższe nabiera szczególnego znaczenia w sytuacji prawidłowego pouczenia płatnika o sposobie wypełnienia deklaracji (...). Zgodnie bowiem z objaśnieniem zawartym w deklaracji (...): „Należy podawać pięciodziesiętny kod rodzaju przeważającej działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności ((...)), ujęty w rejestrze REGON w dniu 31 grudnia roku, za który jest składana informacja. W informacji za rok 2009 należy podawać pięciodziesiętny kod rodzaju przeważającej działalności wg Polskiej Klasyfikacji Działalności wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 oraz z 2009 r. Nr 59, poz. 489.” W przedmiotowej sprawie płatnik będąc prawidłowo pouczony o sposobie wypełnienia deklaracji (...), wbrew temu pouczeniu ustalił stopę procentową składki w oparciu o faktycznie wykonywaną działalność wg (...), tj. 47.30.Z, zamiast w oparciu o przeważający rodzaj działalności wynikający z rejestru REGON (kod (...)). Za „nieprawidłowe dane” należy zaś rozumieć tylko takie, które są wynikiem oczywistych omyłek pisarskich lub rachunkowych w wyliczeniu kwoty składki. Taka sytuacja w sprawie jednak nie wystąpiła, bowiem podanie innego kodu przeważającego rodzaju działalności z pewnością nie można potraktować jako omyłki pisarskiej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie może odnieść skutku. Zawarty w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest niezasadny.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji w oparciu o prawidłowo zebrany w sprawie i oceniony materiał dowodowy doszedł do w pełni uprawnionego wniosku, że dokonana przez odwołującą spółkę (...) w spornym okresie kalkulacja składki nie była wynikiem podania nieprawdziwych danych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie przekazanych przez płatnika danych miał bowiem możliwość ustalenia i skorygowania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe należnej od odwołującej się, i co uczynił w toku dalszego postępowania. Słusznie zatem Sąd Okręgowy uznał, że omawiana w przedmiotowej sprawie sytuacja nie jest tożsama z wprowadzeniem w błąd organu w zakresie wyznaczonym treścią art. 34 ust. 3 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Powinna być ona kwalifikowana jako zaległość w opłaceniu składki według przepisów ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ale nie skutkującą sankcją podwyższenia wymiaru składki o 50%.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.

Przewodniczący: Sędziowie: